

Innspill fra kommuneoverlegene til anbefalte tiltak 06.11.20

Regjeringen legger til flere tiltak som kommuner i bo- og arbeidsregioner med stort smittetrykk *bør vurdere* å innføre. Smittevernloven § 1-5 stiller krav til nødvendighet og forholdsmessighet av tiltak som innføres. Kommunene må ta både lokal smittesituasjon og regional smittesituasjon med i en helhetsvurdering når de kommer med anbefalinger og eventuelt forskriftsfester noen av tiltakene som påbud. Kommuneoverlegene i Eidsvoll/Hurdal, Gjerdrum og Nannestad har sammen drøftet de nedenstående punktene, og våre innspill er lagt til under hvert punkt:

- *Stans i breddeidrett for voksne* – Bør innføres som forskrift. Enighet blant alle kommuneoverlegene som deltok. Begrunnet i at smittetrykket både internt i kommunene og i tilgrensende kommuner øker og breddeidrett er en aktivitet med stort smittespredningspotensiale til både ulike husstander og på tvers av kommunegrenser.
- *Vurdere stans i breddeidrett for barn og unge under 20 år* – Opprettholde treninger, men stanse alle konkurranser, stevner, kamper, cuper etc. Bør innføres som forskrift. Enighet blant alle kommuneoverlegene som deltok. Begrunnet i at smittetrykket både internt i kommunene og i tilgrensende kommuner øker og kontakt mellom ulike lag/kohorter innen barne- og ungdomsidretten er en aktivitet med stort smittespredningspotensiale til både ulike husstander og på tvers av kommunegrenser.
- *Ytterligere restriksjoner rettet mot serveringssteder, for eksempel full skjenkestopp eller stenging klokken 22 for å redusere antall besøkende i løpet av en kveld* – Det er ikke sterkt grunnlagt for dette tiltaket smittevern faglig i kommunene Hurdal, Eidsvoll, Gjerdrum og Nannestad, rett og slett fordi det er begrenset med utesteder og serveringssteder generelt i disse kommunene. Men tiltaket vurderes som lite

inngrepene og kan være egnet til å begrense smittespredning på tvers av kommunegrensene når vi vet at det i enkelte av nabokommunene er innført strengere tiltak enn de nasjonale for skjenkestopp og åpningstider. Det vil lette kommunikasjonen ut til befolkningen, og medvirke til at regionen er mer samordnet. Men ikke grunnlag for full skjenkestopp i Eidsvoll, Hurdal, Gjerdrum og Nannestad, ut fra smittesituasjonen, måtte i så fall være skjenkestopp fra f.eks kl 22:00. I de nasjonale tiltakene er det skjenkestopp kl 24:00 og innslippstopp kl 22:00 som vil gjelde fra og med midnatt natt til lørdag 07.11. Ut fra lokal smittesituasjon og lite omfang av skjenkesteder i Hurdal, Eidsvoll, Nannestad, og Gjerdrum ansees det nasjonale påbudet om skjenkestopp ved midnatt og innslippstopp kl 22:00 som smittevernfaglig forsvarlig.

- *Ytterligere begrensninger i størrelsen på ulike arrangementer* – vurderes som mest hensiktsmessig å følge de nasjonale reglene med begrensning på 20 personer på private sammenkomster på offentlige steder og i leide lokaler og 50 personer på innendørs offentlig arrangement med faste sitteplasser, men uten fastmonterte seter.
- Innendørs kan det være inntil 200 personer på arrangementer hvor alle i publikum sitter i fastmonterte seter. Her bør kommunene vurdere å forskriftsfeste maks 50 personer på offentlige arrangementer innendørs selv med fastmonterte seter. Smittevernmessig er det større risiko for smittespredning jo flere mennesker som samles på samme sted til samme tid, og det vil være vanskeligere å ivareta smittevern på vei inn til og ut av et arrangement når antallet deltakere overskrider 50.
- Utendørs er det nasjonalt maks 600 personer (delt opp i 3 grupper på maks 200 hver) på offentlige arrangementer med fastmonterte seter som gjelder fortsatt. Fastmonterte seter er seter som ikke kan flyttes på uten videre, slik som kinoseter. Her bør

kommunene vurdere å forskriftsfeste maks 200 personer også på utendørs arrangementer på samme grunnlag som i forrige punkt.

- *Anbefaling om bruk av munnbind i taxi når det anbefales brukt i kollektivtransport –*
Påbud om munnbind i taxi for både passasjerer og sjåfør anbefales. Påbud om munnbind i kollektivtrafikken anbefales også. Smittevernmessig er begge påbud viktige for å begrense smitte lokalt, da kommunene våre har mye kollektivtrafikk på tvers av kommunegrensene og til dels trengsel på kollektivtrafikken. Vi har hatt en hel del tilfeller med at innbyggere har vært utsatt for smitte under transport i taxi, flere av sjåførene både bor og arbeider deler av tiden i blant annet Oslo, og en taxisjåfør kan være i kontakt med svært mange mennesker iløpet av en dag. Det er også begrenset luftvolum og muligheter for å holde avstand under transport i både taxi og kollektivtrafikk. Det kan være krevende for befolkningen å skulle vurdere om de holder eller ikke holder god nok avstand, og tilgjengelig plass i kollektivtrafikk kan endres raskt, derfor anbefales det å gjøre tiltaket enklest mulig å følge ved å ikke differensiere for om at påbudet kun skal gjelde når man ikke kan holde 1 meters avstand.
- *Rødt nivå på videregående skoler. Ungdomsskoler bør forberede seg på rødt nivå –*
Rødt nivå på videregående skoler er innført av fylkeskommunen uten at verken kommuneadministrasjon, politikere eller kommuneoverleger i de enkelte kommunene har vært involvert i beslutningen. I dag, 07.11, kom det et oppklarende rundskriv fra HDIR, FHI og Utdanningsdirektoratet, hvor det tydelig fremkommer at innføring av rødt nivå i videregående skoler gjøres i dialog mellom Fylkeskommunen og kommuneoverlege i aktuell kommune. Kommuneoverlege vurderer om smittenivået er høyt nok lokalt til at rødt nivå bør iverksettes. Det fremgår også helt tydelig at det må gjøres en risikovurdering av konsekvensene ved å innføre rødt nivå, og at rødt nivå

ikke er det samme som stengte skoler og kun hjemmeundervisning. Alle studieretninger skal ha tilstedeværelse fysisk på skolen til en viss grad selv på rødt nivå. Utfra lokal smittesituasjon og regional smittesituasjon finner ikke kommuneoverlegene i Eidsvoll, Hurdal, Gjerdrum, og Nannestad grunnlag for å innføre rødt nivå i videregående skole nå. De videregående skolene bør være forberedt på å gå opp til rødt nivå. Ungdomsskolene bør være forberedt på rødt nivå, men slik smittesituasjonen er per nå er det ikke smittevernmessig grunnlag for å iverksette rødt nivå på ungdomsskoler. Barn og unge skal i størst mulig grad skjermes for inngripende tiltak, og rødt nivå i ungdomsskolen står ikke i forhold til nåværende smittesituasjon.

- *To meters avstand ved fysisk aktivitet innendørs* – Oppfattes som vanskelig å formidle på en tydelig måte, og kan skape forvirring. Den generelle anbefalingen er fortsatt en meters avstand, og når man velger å opprettholde treninger for barn og unge blir det motstridende å samtidig anbefale to meters avstand under fysisk aktivitet innendørs. Bør ikke innføres.
- *Obligatorisk hjemmekontor* – Bør ikke innføres som forskrift, men kommunene bør delegere til virksomhetslederne at det skal tilrettelegges for hjemmekontor der det er praktisk mulig utfra arbeidets art. Det bør hovedsakelig tilrettelegges for en kombinasjon av hjemmekontor og fysisk tilstedeværelse på arbeidsplassen, ved for eksempel å rullere på hvem som har hjemmekontor på hvilke dager. Formålet er å begrense antall nærkontakter hver enkelt får iløpet av en arbeidsdag, og dette er lettere å få til når det er færre som er fysisk tilstede til enhver tid. Virksomhetsledere må risikovurdere hvordan hjemmekontor skal benyttes, både for å ivareta de oppgavene virksomheten har og for å sikre forsvarlig drift om enkelte kohorter av arbeidstakerne havner i karantene eller isolasjon. Det bør innføres en sterk anbefaling til bedrifter og

arbeidsgivere for øvrig i kommunen om å tilrettelegge for hjemmekontor på tilsvarende måte.

- *Sterkere anbefaling om å unngå kollektivtrafikk* – kommunisere ut til befolkningen at det anbefales å unngå kollektivtrafikk så langt som mulig. I flere av kommunene er dette allerede gjort og bør i så fall opprettholdes.
- *Stenge eller begrense virksomheter og aktiviteter som har stort potensial for smittespredning, som for eksempel svømmehaller, treningsentre, idrettshaller, bingohaller, museer, biblioteker, arrangementssteder uten fastmonterte seter og andre offentlige steder der mange møtes innendørs* - Bibliotek holdes åpne, men bør ha begrensning på antall besøkende av gangen utfra muligheten til å holde minst en meters avstand. I Nes er svømmehallen stengt for publikum, men svømming i skolen opprettholdes. Skoleklasser og barnehager er allerede kohorter som har nærkontakt seg i mellom og det ansees ikke som en tilleggsrisiko å gjennomføre svømming inndelt i de samme kohortene. Barn og unge skal også skjermes for inngripende tiltak så langt som mulig. Smittesituasjonen i kommunene våre per nå gir ikke grunnlag for å stenge ned svømmeopplæringen. Den gir heller ikke sterkt nok grunnlag til å anbefale nedstengning av treningsentre på nåværende tidspunkt. Treningsentrene skal følge nasjonale regler og anbefalinger for hygiene og mulighet for å holde avstand. Kommunene kan gå ut med anbefaling om å benytte garderobeanlegg i minst mulig grad/kortest mulig tidsintervall og at alle brukere av treningsentre og idrettsanlegg er oppmerksomme på å holde avstand til andre.

Siden flere av kommunene våre ikke har noen forskrift fra tidligere, er det viktig at vi også gjennomgår smitteverntiltakene som Oslo allerede har innført og som videreføres. Følgende punkter er de som er innført i Oslo, som avviker fra de nasjonale rådene.

1. *Forbud mot flere enn 10 personer i private sammenkomster* – Her avviker Oslo sin forskrift fra de nasjonale anbefalingene om maks 5 personer i tillegg til husstandsmedlemmer ved private sammenkomster. Ved å ta det inn i forskrift som forbud har politiet anledning til å ilegge bøter. Dette påbudet er sterkt begrensende for innbyggernes privatliv, i tillegg vil det være svært ressurskrevende å håndheve. Det bør være tilstrekkelig å oppfordre på det sterkeste at innbyggerne forholder seg til de nasjonale anbefalingene.
2. *Påbud om munnbind innendørs på offentlig sted (butikker, kjøpesentre) der man ikke kan opprettholde minst 1 meter avstand.*- Påbud blir uforholdsmessig i forhold til lokal smittesituasjon. Kommunene bør anbefale alle bedrifter og butikker å tilrettelegge for at kunder kan holde minst 1 meters avstand. Dette er fortsatt er det viktigste tiltaket for å hindre smittespredning i tillegg til håndhygiene.
3. *Påbud om munnbind innendørs på serveringssteder for ansatte og gjester i alle situasjoner der man ikke sitter ved et bord*- Det kan potensielt være et større problem at munnbind tas på og av og benyttes flere ganger. Ved å gå til og fra inngangsparti, toaletter og lignende passerer man andre i svært kort tid slik at sjansen for smittespredning da vil være liten. Forsatt er antall personer i hvert lokale og avstand mellom bordene og gjestene viktigere og av smittevernmessig mye større betydning enn å innføre munnbind på serveringssteder.

4. *Maks 200 personer kan være tilstede på utendørs arrangementer-*

Dette punktet er tatt stilling til tidligere i dokumentet. Oslo har per nå besluttet å forby alle offentlige arrangementer de neste tre ukene, men vil sannsynligvis gå tilbake til denne begrensningen når de løsner på tiltakene sine.

5. *Antallet kontakter gjennom en uke bør ikke overstige 10 personer i sosiale*

sammenhenger ut over husstandsmedlemmer og barnehage- og skolekohorter- Dette er en skriftliggjøring og presisering av at befolkningen oppfordres til å begrense antall nærkontakter mest mulig. Kommunene bør heller presisere sterkt at innbyggerne bør begrense sine nærkontakter i sosiale sammenhenger i tråd med nasjonale anbefalinger. Dette er hovedhensikten med innstrammingen av tiltak som skjer i både Oslo og landet for øvrig nå. Smittevernmessig er det viktig at hver person har færre nærkontakter for å begrense smittespredning.

Kulturskolen vurderes som viktig å opprettholde med tanke på betydningen for barn og unge. Gruppeundervisning vil kunne sidestilles med treningsgrupper for barn og unge. Det er også enklere å tilrettelegge for minst 1 og opptil 2 meter mellom deltakere enn det er i treningsgrupper. Det anbefales at kommunene opprettholder kulturskolens aktiviteter, men at kulturskolen tilrettelegger for håndhygiene og avstand.

For øvrig er Ullensaker i en helt annen smittesituasjon enn de øvrige kommunene på Øvre Romerike, og det er derfor naturlig at tiltakene som er innført og innføres der er av en annen styrke enn i de øvrige kommunene. Hver kommune må også ta en del lokale hensyn med tanke på geografi og hvis smittesituasjonen i kommunen endres.

På grunn av økende smittetrykk i vår region, foruten i Hurdal kommune, vurderer kommuneoverlegene at det er behov for lokale forskrifter som innskjerper smitteverntiltakene ut over

de nasjonale retningslinjene. Hensikten med nasjonale anbefalinger og regler samt lokale innskjerpinger er å møte nåværende smittesituasjon på en forsvarlig måte. Hensikten er også å forberede seg på en ytterligere økning og å forebygge den økningen så mye vi kan men samtidig ivareta nødvendige tjenester til innbyggerne, livskvalitet og næringsliv.

Forberedende og forebyggende perspektiv gjør at noen lokale innskjerpinger også kan være aktuelle for Hurdal kommune.

Det er viktig at anbefalinger og regler samlet sett resulterer i at færre mennesker møter hverandre og at møteplasser med særlig stor smittefare begrenses.

Kommuneoverlegene i Eidsvoll, Hurdal, Nannestad og Gjerdrum stiller seg samlet bak disse innspillene til våre kommuner.